Josef a žena Potífarova

Původ materiálu
Tomáš Pavelka
Pořadí v lekci
15

Genesis 39

Text byl též tématem tohoto kázání: http://louny.evangnet.cz/kazani/gn39.html

Pro učitelku

- Celý příběh rámují dvě křivdy na Josefovi: Vlastní bratři ho na začátku prodají do otroctví za sny, které měl od Boha. A na konci se z otroka stává vězněm, který možná i čeká na popravu. Josef by si mohl říci: „Snažím se a takhle to pak dopadá, proč mi tohle Bůh dělá“ a ztratit víru. Ale, jeho škody přece způsobili lidé, ne Bůh. Jaký by mělo smysl odvrátit se při nesnázích od Boha k tomuto světu, když právě svět působí člověku trápení? Josef poznává nestálost světa a více se přimiká k Bohu, který je mimo tento svět. Který všechno má a proto nezávidí, který je svatý a proto nesvádí k hříchu.

- Bůh Josefovi žehná, ale prospěch z toho má Potífar, pohan, jeho majitel. Takový je ale účel každého božího obdarování: Strom se přece neživí vlastním ovocem, kráva se neživí mlékem a slepice vlastními vejci. Cokoliv, co umíme lépe, než ostatní, je obdarování od Boha. Lidé nejsou stejní, každý umí dobře něco jiného a Bůh to tak zařídil, aby se lidé navzájem potřebovali s sloužili si. Člověk má svá obdarování rozvíjet, když mu jde něco lépe, než ostatním, nemá se s tím spokojit, ale právě v té oblasti se dále snažit. Že něco umíme lépe, než druzí, není naše zásluha, ale náš závazek vůči druhým.

- Nedá se ovšem říct, že by Bůh Josefovi žehnal „za odměnu“; Josef přeci ještě nic nevykonal. Bůh Josefovi pomáhá, protože se tak sám rozhodl a Josef to ví.

- Jak dětem vysvětlit, co vlastně Potífarova žena po Josefovi chtěla? Buď můžeme text nechat tak, jak je a spoléhat, že si jej děti nějak po svém způsobu vyloží, nebo můžeme říci, že se chtěla s Josefem líbat – to mám za vyjádření, které zhruba odpovídá dětskému

pochopení této oblasti.

- Josef v celé věci obstojí právě správným pochopením, že jeho dary a jeho úspěch nejsou z něho, že je to dar od Boha. A když má od Boha dar, spokojí se s ním, nechce všechno. Jednoduché poučení z tohoto příběhu tedy je: Člověk nemůže mít všechno.

- Všimněme si, že příběh s Potífarkou je v něčem podobný jako předchozí příběh s Josefovými bratry: 1. Josef má úspěch a přízeň nadřízené „autority“ 2. někdo touží po jeho úspěchu 3. přijde o šaty 4. ukáže se ale, že z Josefa nejde „svléknout“ co má od Boha, na novém místě, už na třetím místě v pořadí, se mu opět daří.

Návrh výkladu

1. Boží přízeň neopustí Josefa ani v Egyptě. Mimořádné schopnosti má ale pro to, aby druhým sloužil, aby z toho druzí měli prospěch. Jako se strom neživí vlastním ovocem atd.

2. Josef to ví, že se mu daří kvůli Bohu, ne proto, že by byl sám tak dobrý. Protaké ví, že nemůže mít všechno. Už vůbec ne Potífarovu ženu.

3. Už podruhé se s ním jedná nespravelivě, ale Josef to nevyčítá Bohu – ublížili mu opět lidé, ne Bůh. Bůh je s ním i na novém místě, i ve vězení.

Kulisy příběhu

- Otroci normálně dostávali málo najíst a pořád museli pracovat. Zacházelo se s nimi jako se zvířaty. Ale když byli schopní, byli skoro jako členové rodiny.

- Jak vypadal Potífarův dům? Jako egyptské paláce, strop byl podepřený kulatými sloupy, zevnitř byl dům asi obložený vzácným dřevem, byl vymalován egyptskými obrázky, dům měl asi uprostřed dvůr s bazénkem, kolem měl krásnou zahradu.

- Na co Josef dohlížel? Asi na ostatní služebníky, aby se včas zoralo pole, zaselo, aby se nakoupilo nebo vypěstovalo jídlo, aby otroci v kuchyni včas uvařili oběd, na úklid, opravy

domu atd.

- Jak to, že Josefův oděv zůstal Potífarce v ruce? Nosilo se vlastně takové prostěradlo nebo deka, kterou měl člověk obmotanou kolem sebe a pod tím jen něco jako trenýrky.

- Pevnost, do které Josefa zavřeli, vypadala asi něco jako naše hrady.

Motivační otázky

- Proč Bůh Josefovi ve všem pomáhal? (nejde úplně říci, Bůh se tak prostě rozhodl)

- Kdybyste byli jako ten velitel stráže, jak by vypadal váš palác?

- Proč Josef neřekl Potífarovi, že to všechno bylo jinak? (jako otroku by mu nikdo nevěřil)

Možné aktivity

- děti by mohly z kostek postavit Potífarův palác, jeho zahradu, jeho hospodářství

- Josef se vytrhl Potífarce, mohla by se hrát nějaká hra na postřeh, kde je důležité všas uhnout. Např. je možné na knoflíky nebo jiné drobné předměty navázat nit. Knoflíky se dají na hromádku doprostřed, každé dítě drží jednu nitku, učitelka se snaží připlácnou knoflíky ke stolu hrnkem. Vtip je v tom nenechat se přiklopit, ani neucuknout příliš brzo.

Odkaz na pracovní list
06 Josef v Egyptě
Kam dále
NŠ Louny
Cílová skupina
Školní
Katechetické cykly
NŠ Louny
Biblický odkaz (kat)
Genesis 39